

Den 22. december 2003 afgav jeg en opfølgingsrapport vedrørende min inspektion den 6. marts 2002 af Arresthuset i Tønder. I rapporten tilkendegav jeg at jeg afventede underretning vedrørende nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning en udtalelse af 27. februar 2004 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 22. januar 2004 fra Arresthuset i Tønder.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 3.2. Fritid

Jeg noterede mig at arresthuset havde indrettet et lokale hvor indsatte på skift har gratis adgang til parvis at spille PlayStation i fritiden. Jeg bad arresthuset om at oplyse hvad det er for et lokale som er indrettet hertil.

Arresthuset har oplyst at der er tale om et rum på 1. sal som tidligere blev anvendt som depotrum. Lokalet har ca. samme størrelse som en celle og er malet og istandsat af indsatte som fritidsbeskæftigelse. Der er installeret cellekald så de indsatte kan kontakte personalet hvis de (f.eks.) ønsker at afbryde opholdet i lokalet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.3. Fællesskab

Jeg tilkendegav at jeg fortsat afventede underretning om direktoratets godkendelse af Arresthuset i Tønders retningslinjer for fællesskab og kopi af de endelige retningslinjer for Arresthuset i Tønder.

Direktoratet har henvist til direktoratets godkendelse i brev af 24. februar 2004 til arresthuset som direktoratet har sendt mig en kopi af. Direktoratet anvender et fast skema ved godkendelsen af arresthusenes fællesskabsregler, og i godkendelsen af Arresthuset i Tønders fællesskabsregler er rubrikken vedrørende styret fællesskab, jf. fællesskabsbekendtgørelsens § 12, ikke udfyldt. Direktoratet har vedlagt et notat med ideer til et sådant fællesskab.

Jeg går ud fra at arresthuset til stadighed er opmærksom på det som er anført i direktoratets udsendelsesskrivelse af 16. juli 2002, jf. citatet herfra i min endelige rapport, og at arresthuset herved – i det omfang det er foreneligt med ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn – tillader fællesskab i videre omfang end det der fremgår af arresthusets nu godkendte retningslinjer. Jeg går specielt ud fra at arresthuset overvejer mulighederne for styret fællesskab. Jeg henviser til direktoratets liste med ideer til styret fællesskab.

Ad punkt 3.4. Sammenfatning vedrørende arbejde, fritid og fællesskab

Jeg noterede mig at et forsøg med soft bowling på gangene først og fremmest måtte opgives på grund af manglende muligheder for at frigøre personale. Jeg bad arresthuset om at oplyse om det af samme grund ikke er muligt at lade de indsatte der ikke kan tilbydes arbejde, have cellefællesskab i arbejdstiden, benytte fritidsfaciliteterne (kondirummet og/eller det lokale hvori der nu er opstillet PlayStation) eller afvikle ekstra gårdtur i arbejdstiden.

Arresthuset har oplyst at det bl.a. skyldes manglende mulighed for at frigøre personale at de indsatte der ikke kan tilbydes arbejde, ikke kan bruge fritidsfaciliteterne i arbejdstiden. Ekstra gårdture i arbejdstiden forhindres også af at der holdes separate

gårdture for isolerede, frivilligt isolerede og andre indsatte som måtte have behov for ekstra gårdtur. Det er f.eks. ikke ualmindeligt at psykisk ustabile indsatte tilbydes separat gårdtur i kortere eller længere tid fordi de ofte ikke vil/tør opholde sig i gården sammen med de øvrige indsatte. Cellefællesskab i arbejdstiden tilbydes dog 15-18-årige arrestanter eller andre unge med særligt udtalt behov for det.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg gengav oplysninger i sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Hillerød og i den betænkning som beskæftigelsesudvalget afgav i oktober 2002, vedrørende spørgsmålet om anvendelse af rotationsordninger der tager sigte på at så mange indsatte som muligt får beskæftigelse uden for cellen, f.eks. således at halvdelen af arbejdsdagen tilbringes på værksted, mens der i den resterende tid arbejdes i cellen. Jeg tilkendegav at det ud fra samme principper efter min opfattelse kunne overvejes at fordele det arbejde der er i arresthuset, mellem de indsatte. Jeg bad arresthuset om at overveje mulighederne for en sådan fordeling af arbejdet og bad endvidere om underretning om resultatet af disse overvejelser. Jeg bemærkede at jeg er opmærksom på at de indsatte i arresthusene, herunder afsonerne, ikke har beskæftigelsespligt.

Arresthuset har oplyst at arresthuset forsøger at fordele arbejdet mellem de indsatte når arresthuset har arbejde at tilbyde; det har egentlig altid været arresthusets praksis, bortset fra når der er tale om arbejdsopgaver som kræver særlig oplæring, eller arbejdsopgaver hvor det færdige resultat skal være af særlig høj kvalitet.

Direktoratet har oplyst at direktoratet telefonisk har drøftet spørgsmålet om en rotationsordning med arresthuset der har oplyst at arresthuset ikke har en egentlig rotationsordning som beskrevet i betænkningen om beskæftigelse af de indsatte, s. 82.

Direktoratet har videre oplyst at arresthuset forsøger at give så mange som muligt adgang til at arbejde på værkstedet, dog således at der tages hensyn til strafflængde/forventet opholdstid i forhold til opgaver der kræver særlig oplæring. Da arresthuset indtil nu ikke har haft nok arbejdsopgaver til celloarbejde, har arresthuset dog ikke ment at arresthuset har kunnet opdele arbejdet eksempelvis med formiddag på værksted og celloarbejde om eftermiddagen. Arresthuset er positivt stemt over for at indføre en sådan ordning hvis der bliver mere celloarbejde til arresthuset.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.6. Talsmandsordning

Jeg noterede mig at direktoratet over for arresthuset ville tilkendegive at det i arresthusets regler om talsmandsordningen burde præciseres at afstemningen skal være skriftlig og hemmelig, og at også repræsentanter for de indsatte skal deltage i kontrollen heraf, samt at der manglede regler om hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene idet det ikke er tilstrækkeligt at det kan ske efter anmodning. Jeg bad om kopi af reglerne når de var ændret i overensstemmelse med direktoratets tilkendegivelser.

Arresthuset har oplyst at talsmandsreglerne er optaget i husordenen, og har vedlagt kopi af den pågældende side i husordenen. Det fremgår heraf bl.a. at valget af talsmand foregår ved en hemmelig, skriftlig afstemning, og at arresthusets ledelse kontrollerer afstemningsresultatet sammen med en indsat. Det fremgår derimod ikke hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene, og med hvem talsmændenes drøftelser skal foregå. Direktoratet har oplyst at direktoratet vil tilkendegive dette over for arresthuset og anmode om at reglerne udbygges i overensstemmelse hermed.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at arresthuset snarest vil indføre oplysning i husordenen om hvor ofte der normalt skal ske drøftelser mellem institutionen og talsmændene, og med hvem talsmændenes drøftelser skal foregå.

Ad punkt 6.7. Avishold

Jeg foreslog at arresthuset ved næste revision af husordenen indførte en orientering om den avisordning som arresthuset har.

Arresthuset har oplyst at en sådan orientering er optaget i husordenen, og den pågældende side fra husordenen er vedlagt. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.10. Euforiserende stoffer mv.

Direktoratet oplyste i direktoratets tidligere udtalelse at direktoratet var bekendt med at Rigsadvokaten overvejede anklagemyndighedens holdning til spørgsmålet om hvorvidt der i arresthusene alene skal anvendes disciplinærstraf i stedet for politianmeldelse ved fund af hash under 10 gram. Da jeg gik ud fra at direktoratet havde bedt om underretning om resultatet af Rigsadvokatens overvejelser, bad jeg direktoratet om at underrette mig når direktoratet havde modtaget denne underretning fra Rigsadvokaten.

Direktoratet har oplyst at direktoratet vil underrette mig når der er nyt i sagen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.14. Egne genstande og penge

Arresthuset oplyste i arresthusets tidligere udtalelse at arresthuset på baggrund af et notat af 29. juli 2003 fra direktoratet havde erfaret at arresthusene bør tilbyde de ind-

satte mulighed for at høre musik efter eget valg, og at arresthuset derfor efter inspektionen havde indkøbt 30 ministereoanlæg med separate højttalere, cd-afspiller, kasetteafspiller/optager uden indbygget mikrofon og am/fm radio. Jeg bad om kopi af det omtalte notat.

Direktoratet har vedlagt en kopi af notatet hvori det bl.a. er anført at arresthuse der ikke mener sig i stand til at foretage en tilstrækkelig visitation af indsattes egne cd-afspillere, og heller ikke mener at have ressourcer til at sende cd-afspillerne til visitation hos en radio- og tv-forhandler, bør indkøbe cd-afspillere til udlån eller udleje til de indsatte så de har mulighed for at høre musik efter eget valg.

Jeg har noteret mig det oplyste i dette notat.

Det er i øvrigt nævnt i notatet at direktoratet i nærmeste fremtid ville udsende en orientering vedrørende udlevering af PlayStation 2-maskiner til indsatte i fængsler og arresthuse.

Jeg anmoder direktoratet om at oplyse om en sådan orientering er udsendt. I givet fald beder jeg om en kopi heraf.

Ad punkt 8.1.12.   Kompetence

Jeg noterede mig at formen for tilsyn på disciplinærområdet såvel som behovet for udfærdigelse af retningslinjer på områderne var under overvejelse, og jeg bad – ligesom direktoratet – om at blive orienteret om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har vedlagt en skrivelse af 12. januar 2004 hvori arrestinspektøren har fastsat regler om kompetenceforhold og tilsyn på bl.a. disciplinærstrafområdet.

Arrestinspektøren har i den forbindelse henledt opmærksomheden på pkt. A II i skrivelsen hvoraf fremgår at afgørelser om udgang og disciplinærstraf løbende skal sendes i kopi til arrestinspektøren.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har til skrivelsen, men har samtidig oplyst at direktoratet for så vidt angår pkt. B 1 har meddelt arresthuset at uddelegering af den regelfastsættende kompetence normalt ikke bør finde sted, jf. punkt 14 i direktoratets vejledning om adgangen til intern delegation i kriminalforsorgens institutioner.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at arrestinspektøren i anledning af direktoratets tilkendegivelse vil overveje at ændre formuleringen af pkt. B 1 hvori det er anført at arrestforvareren efter drøftelse med arrestinspektøren fastsætter regler om nærmere angivne forhold. Det bemærkes at der ikke er noget til hinder for at arrestforvareren udfærdiger et udkast til sådanne regler som herefter forelægges for og underskrives af arrestinspektøren.

Ad punkt 8.2.6. Kompetence

Jeg noterede mig at formen for tilsyn på udgangsområdet såvel som behovet for udfærdigelse af retningslinjer på områderne var under overvejelse, og jeg bad – ligesom direktoratet – om at blive orienteret om resultatet af disse overvejelser.

Som nævnt under pkt. 8.1.12. har arrestinspektøren udfærdiget en skrivelse af 12. januar 2004 hvori der er fastsat regler om kompetenceforhold og tilsyn. Reglerne omfatter også udgangsområdet.

Jeg har noteret mig det oplyste om at der nu er fastsat regler om kompetence og tilsyn på udgangsområdet.

9. Opfølgning

Jeg afventer underretning fra direktoratet vedrørende punkt 6.10. og kopi af det notat der er nævnt under punkt 6.14., men jeg betragter i øvrigt sagen vedrørende min inspektion den 6. marts 2002 af Arresthuset i Tønder som afsluttet.

10. Underretning

Denne rapport sendes til arresthuset, Politimesteren i Tønder, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Lennart Frandsen

Inspektionschef